

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Febr. 1869, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, i fråga om skattefrihet för Tärnafors lappskelebställe och Laxnäs kapellpredikantsboställe i Westerbottens län.

(I. A.)

Sedan, i enlighet med Kongl. Brevet den 13 September 1865, den inom Lycksele socken dittills förlagda Skytteanska skolan för undervisning af lappallmogens barn blifvit förflyttad till det för nämnda skola till boställe inköpta krononybygget Tärnafors i Tärna kapellförsamling af Stensele pastorat i Westerbottens län, samt förre skolebostället i förstberörda socken vid den skattläggning, som jemlikt föreskriften i omförmälda Kongl. Bref egt rum till bestämmande af dess mantal och den ränta, som derfor af en blifvande egare skulle till Kronan utgöras, åsatts $\frac{1}{2}$ mantal och derefter blifvit försäldt, så hade, enligt hvad af ofvanberörda, den 19 sistlidne Januari till Riksdagen aflättna och uti första samlingen af Bihaget till dess protokoll under N:o 14 intagna nådiga Proposition inhämtas, Tärna kapellboer, uti en till Kongl. Maj:t ingifven ansökning, i underdånighet anhållit om aflåtande till Riksdagen af nådig Proposition, att det nya till $\frac{1}{2}$ mantal numera skattlagda skolebostället Tärnafors N:o 1 måtte för framtiden befrias från den desamma ålagda beskattning; i sammanhang hvarmed kapellboerna framställt enahanda anhållan i afscende på det till kapellpredikantsboställe inköpta $\frac{1}{2}$ mantal Laxnäs N:o 1, afvenledes i Tärna kapellförsamling.

Häröfver hade Kammar-kollegium den 14 sistlidne Augusti på nådig befallning afgifvit utlåtande, deruti, med öfverlemnande af underdåniga yttranden från Kapellpredikanten och t. f. skolmästaren H. G. Westerlund, kyrkovårdarne i Tärna kapellförsamling, kronofogden i orten, domkapitlet i Hernösand och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, hvilka alla förordat ansökningen, Kollegium för egen del i underdånighet anført:

att uti de sednaste till Kammarrätten inkomna, eller 1866 års kronoräkenskaper, Lycksele skolebord ännu upptogs såsom skattefritt, men att, enligt hvad

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu upplyst, detsamma genom nämnda myndighets utslag den 8 Mars 1866 blifvit skattlagdt till $\frac{1}{2}$ mantal, hvarefter det genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 27 Augusti 1867 blifvit till skatte försäldt;

att oskattlagda krononybygget Tärnafors N:o 1, hvars frihetstid med 1864 års slut tilländagått, i stället blifvit till skolmästareboställe inköpt, och derefter uti nyssnämnda räkenskaper upptoges såsom $\frac{1}{6}$ mantal med en ränta af 1 Riksdaler 87 öre;

att, sedan Kongl. Maj:t genom nådigt Bref den 8 Januari 1853 tillåtit, att inom Stensele socken en särskild församling, kallad Tärna kapellförsamling, finge bildas, krononybygget Laxnäs N:o 1 blifvit inköpt till boställe åt kapellpredikanten derstädes, och detta boställe derefter genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 1 Oktober 1863 skattlagdt till $\frac{1}{2}$ mantal med en ränta af 1 Riksdaler 25 öre Riksmünt;

samt att dessa begge boställen, Tärnafors och Laxnäs, icke blifvit påförda andra kronoutskylder än nyssnämnda räntor, som utgingo i kontanta penningar utan förvandling.

Beträffande den sökta skattefriheten för det nya Skytteanska skolmästarebostället i Tärna. $\frac{1}{6}$ mantal Tärnafors N:o 1, hade Kollegium vidare anført, att, då förra skolmästarebostället i Lycksele, som, så länge det utgjort boställe, varit skattefritt, nu blifvit till $\frac{1}{2}$ mantal skattlagdt och försäldt samt i skatt ingått, Kollegium ansåge sig böra, lika med öfriga vederbörande, i underdånighet tillstyrka, att enahanda förmån måtte tillkomma nuvarande skolmästarebostället, och detsamma således befrias från dess åsatta ränta, hvilken i sådant fall, då för öfrigt inom Westerbottens läns Lappmarksfogderi icke funnos några anordnande räntor, syntes böra från jordebok och räkenskaper uteslutas.

Hvad derefter anginge den likaledes sökta skattefriheten för det till kapellpredikantsboställe inköpta nybygget Laxnäs N:o 1, hade Kollegium, med erinran att, enligt Kongl. Brefvet angående anslag till löneförbättring åt presterskapet i Lappmarken af den 11 December 1863, jemfördt med det af Kammar-kollegium och Statskontoret afgifna och i denna del i nåder gillade förslag till ny lönestat för samma presterskap, löneförmånerna för predikanten i Tärna kapellförsamling voro, utom boställsafkastningen, beräknade till 1,200 R:dr R:mt, tillika andragit att, ehuru Kongl. Maj:t, dels genom nådigt Bref den 1 November 1867 funnit väckt fråga om skattefrihet för kapellpredikants-boställen i allmänhet icke föranleda till någon åtgärd, bland annat på den grund att vid den till följd af Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862 pågående allmänna reglering af presterskapets inkomster otvifvelaktigt tagits i beräkning, att innehafvarne af dylika boställen skulle vara skyldiga att deraf utgifva ränta och tionde, hvadan en förändring i detta förhållande skulle medföra en rubbing af de grunder, på hvilka lönerogleringen i afseende på samma boställshafvare voro bygd, dels ock genom nådigt Bref den 25 Juli 1851 afslagit en särskild framställning om dylik frihet för kapellpredikants-bostället i Örträsk's församling jemväl i Lappmarken, Kollegium likväl ansåge sådant icke utgöra hinder för beviljandet af skattefrihet för ett eller annat boställe, derest densamma skulle befinnas erforderlig eller vara billig; Och då enahanda boställen i Norr- och Westerbottens lappmarks-socknar i allmänhet voro skattefria, samt Laxnäs nybygge ingått i skatt först efter det detsamma blifvit till kapellpredikantsboställe inköpt, hvaraf följde, att dess ränta icke tagits i beräkning, vid bestämmandet af kapellpredikantens löneförmåner, så hemställde Kollegium, med afseende jemväl på räntans obetydliga belopp, om icke Kongl.

Maj:t skulle finna skäl i nåder bifalla den underdåniga ansökningen, äfven i hvad densamma rörde räntefrihet för ifrågavarande kapellpredikants-boställe; i hvilken händelse med räntan borde förhållas på sätt här ofvan föreslagits för Tärnafors skoleboställes ränta; Och har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med hvad Kammar-kollegium och öfriga vederbörande tillstyrkt, i nåder föreslagit Riksdagen, att ej mindre ifrågavarande skolmästare-boställe $\frac{1}{5}$:dels mantal Tärnafors N:o 1, än äfven kapellpredikants-bostället $\frac{1}{5}$:dels mantal Laxnäs N:o 1, det förstnämnda så länge skolan der bibehålles, må, på sätt Tärna kapellboer begärt, för framtiden befrias från de dessa hemman åsatta räntor, hvilka i sådant fall borde, i enlighet med hvad Kammar-kollegium föreslagit, från jordebok och räkenskaper uteslutas.

Stats-Utskottet, till hvars behandling denna nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af till ärendet hörande handlingar, tagit det samma i öfvervägande; och får, med afseende å hvad anfördt blifvit, hemställa, att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behogat föreslå.

Stockholm den 5 Februari 1869.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Frison Posse.

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Febr. 1869, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående afsöndring från kronohemmanet $\frac{1}{4}$ mantal N:o 2 Föra på Öland af plats för en folkskolebyggnad med tillhörande tomt och planteringsland.

(I. A.)

Hos Kongl. Maj:t hade, enligt hvad af ofvanberörda, den 19 nästlidne Januari till Riksdagen afåtna och uti första samlingen af Bihaget till dess protokoll under N:o 15 intagna nådiga Proposition inhemtas, Föra församling af Ölands norra